

Latgales šarms kopā ar Janīnu Kursīti

Latgales šarms.. šarms.. „savdabīga, neatvairāma pievilcība, valdzinājums”.. Manuprāt, šis ir ļoti precīzi izvēlēts nosaukums, jo divu dienu laikā Latgale apbūra 42 cilvēkus, dažus pirmo reizi, citus jau atkal, Ulbrokas bibliotēkas vadītājas Daigas Brigmanes organizētajā ekskursijā.

Latgalē ir daudz ko apskatīt, tāpēc šķiet, ka nedaudz pietrūka laika, lai vienā vai otrā vietā pabūtu nedaudz ilgāk vai apskatītu arī vēl kādu maršrutā neiekļautu vietu. Tomēr apskatījām mēs daudz, sākot ar Kalsnavas arboretumu – koku un krūmu kolekciju –, kura apskate šķita kā pastaiga mežā, kuras laikā vēl uzzina par visu, ko redz, turklāt nelielais lietutiņš, manuprāt, vēl vairāk pastiprināja visu augu smaržu.

Lietus mūs pavadīja arī Andrupenes sētā, taču tas nemaz netraucēja sēdēt pie lielā saimes galda, ēst Latgales kulinārā mantojuma ēdienus un klausīties folkloras kopas „Sovoļņiki” muzicēšanā, kā arī izsmieties par mūsu pašu apdziedāšanu. Man šķiet, ka gandrīz katra braucēja mājās tagad ir kāds māla pods vai trauks no Ušpeļu darbnīcas, kurā par podu veidošanu visu klausījāmies latgaļu valodā. Šī ekskursija deva man iespēju atgriezties vietā, no kuras pavēras viens no visskaistākajiem skatiem, - Mākoņkalnā. Vakara grandiozākais un iespējams pat gaidītākais apskates objekts – Latgales vēstniecība „Gors”. Jāsaka, ka par „Goru” gan radās daļītas jūtas. Jā, tas ir plašs, ļoti funkcionāls un māksliniekiem ir radīta maksimāli ērtāka vide, tomēr nezin kādēļ, tur atrodoties, neradās tā svinīguma un grandiozitātes sajūta, mute apbrīnā „nepalika pavērta”. Tomēr man patika nelielās detaļās, kā kāpņu telpu nosaukšana pēc notīm un uz stikla durvīm attēlotie latgaliešu valodas burti.

Savukārt svētdienas rītā apmeklētā Sarkaņu baznīca iespaidoja it visus. Miers, svaigs akas ūdens, neliela baznīciņa un pašu iezvanīts zvans pie tās. Šo noskaņu turpināja arī būšana Ludzā, tās sakoptība pārsteidza daudzus, uzkāpšana pilskalnā un brauciens ar plostu pa Ludzas ezeru ļāva apbrīnot Ludzas daiļumu. Atzīstu, skats no pilskalna ir vienlīdz skaists skatam no Mākoņkalna. Punkts uz „i” bija Naujienes novadpētniecības un etnogrāfijas muzejs, kurā atstājām savu devumu Latgalei – papildinājām Tautas atmiņu lādi, kā arī Augšdaugavas musturdeķim pievienojām vēl 120 rokdarbu gabaliņus.

Tikpat ļoti kā Latgale mani ieinteresēja arī tik dažādas personības, kas brauca vienā autobusā. Ļoti zinoši, inteligenti, asprātīgi, dedzīgi, dziedāt mīloši cilvēki ar tūkstošiem stāstu azotē, kuros dalījās arī ar citiem. Kā sacīt jāsaka, „raiba” kompānija, taču, tajā pašā laikā apbrīnojami saliedēti, katrs ar savu spilgto personību neaizēnojot citus. Un visu neremdināmā vēlme vēl šī brauciena laikā uzzināt nākamā gada galamērķi, vēlme atkal ceļot šādu cilvēku kompānijā. Pat garie pārbraucieni ne brīdi

nešķīta garlaicīgi, pateicoties Janīnas Kursītes interesantajiem stāstiem un sarunām ar pašiem braucējiem. Šī man bija pirmā pieredze, ka cilvēkus ne tikai laiž pie mikrofona, bet pat aicina runāt, dalīties ar iespaidiem un braucienam atbilstošiem stāstiem, anekdotēm, dziesmām. To bagātināja gides Anitas stāsti, leģendas un dziesmu vāceļi, ar kuriem viņa dalījās, un solījums viesoties Stopiņos, lai arī citi novada iedzīvotāji dzirdētu vēl neizstāstītos stāstus un neizdziedātās dziesmas.

Varētu jau teikt, ekskursija kā ekskursija, taču tas būtu melots. Tās bija divas dienas baudīšanas – dabas, miera, skaistuma, tradīciju, folkloras, kultūras, viesmīlības, šmakovkas, kopābūšanas. Latgales šarma, absolūti savdabīga un neatvairāma valdzinājuma, baudīšanas. Pēc tik piepildītām dienām jau vairs atliek tikai viens:

„Шишкин, Мишкин, Марушкин,
Поехали домой!”

Ekskursijas vizuālais materiāls skatāms Ulbrokas bibliotēkas galerijā <http://www.stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/galerijas/latgales-sarms-kopa-arhttp://www.stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/galerijas/latgales-sarms-kopa-ar-janinu-kursitijaninu-kursiti>

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas ceļotāju grupas viena no jaunākajām dalībniecēm Elīza Cimdiņa

(28.08.2014.)